

แนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดมมิงของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย*
THE GUIDELINES OF ACADEMIC ADMINISTRATION ACCORDING TO
DEMING'S CYCLE IN SCHOOL UNDER NONG KHAI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ณัชชา ปัสสาสัย¹ และ กฤตภูมิ ชมภูวิเศษ²

Natcha Passasai¹ and Krits Chompuwiset²

¹⁻² มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

¹⁻² Udon Thani Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email : sarunphobai91236@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดมมิง การวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดมมิง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย จำนวน 335 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ด้านสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มีค่าความเชื่อมั่น 0.97 และ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 การออกแบบแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดมมิง ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ระยะที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดมมิง โดยใช้แบบประเมินแนวทาง 3 ด้าน ได้แก่ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการวิจัย พบว่า 1)สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดมมิงโดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและความต้องการจำเป็นมากที่สุดคือ การวัดผลประเมินผล 2) การออกแบบแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดมมิง มีทั้งหมด 65 แนวทาง คือ ด้านการวัดผลประเมินผล 16 แนวทาง ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 7 แนวทาง ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 10 แนวทาง ด้านการพัฒนาหลักสูตร 14 แนวทาง ด้านการนิเทศการศึกษา 6 แนวทาง และด้าน

* Received 4 October 2025; Revised 13 October 2025; Accepted 18 October 2025

การจัดการเรียนการสอน 12 แนวทาง 3) การประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการการตามแนวคิดเดมมิ่งมีความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: แนวทาง, การบริหารงานวิชาการ, แนวคิดเดมมิ่ง

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the guidelines of academic administration according to Deming's cycle. This research consisted of 3 phases as follow; first phase was to study the current conditions, desirable conditions, and needs of academic administration according to Deming's cycle. The sample group was the administrator and teachers under Nongkhai Primary Educational Service Area amount 335 people selected by stratified random sampling. The research instrument was a 5 level-rating scale questionnaire. The reliability of current conditions and desirable conditions were 0.97 and 0.98 respectively. The data was analyzed by mean, standard deviation and needs. The second phase was to design the guidelines of academic administration according to Deming's cycle by interviewed 9 experts who were chosen by purposive sampling. The third phase was to assess the guidelines of academic administration according to Deming's cycle in 3 aspects as follow the suitability, feasibility, and usefulness. And the results were in the highest level in all aspects.

The results of this research were as follow: 1) the overall of current conditions of academic administration according to Deming's cycle was in high level while the desirable condition was in the highest level and the highest priority needs Index was measurement and evaluation. 2) the designing of guidelines of academic administration according to Deming's cycle found 65 guidelines consisted of the measurement and evaluation amount 16 guidelines, the research for educational quality development amount 7 guidelines, the development and use of media technology for education amount 10 guidelines, the curriculum development amount 14 guidelines, the educational supervision amount 6 guidelines and teaching management amount 12 guidelines. 3) The assessment results of suitability, feasibility and usefulness of the guidelines of academic administration according to Deming's cycle were in the highest level in all aspects.

Keywords: Guidelines, Academic Administration, Deming's Cycle

บทนำ

การศึกษาเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาบุคคล สังคม และประเทศชาติ โดยการศึกษาที่มีคุณภาพช่วยพัฒนาความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ตามพระราชบัญญัติการศึกษาพุทธศักราช 2542 มาตรา 4 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562 มาตรา 6 และ 30 การบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารมีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนนโยบายและการพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562: 5-7) ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและบริหารทรัพยากรการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนและสนับสนุนนวัตกรรมประเทศ จึงต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษาที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง (ชัยยนต์ เพาพาน, 2559: 303)

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารมีหน้าที่หลัก 4 ด้าน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคคล งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป โดยงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญที่ต้องให้ความสำคัญมากที่สุด ผู้บริหารสนับสนุนครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร นโยบาย และความร่วมมือกับชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: 24) การบริหารงานวิชาการจึงเป็นภารกิจหลักของผู้บริหาร เน้นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของผู้บริหารและศักยภาพผู้เรียน (จรูณี แก้วเอี่ยม, 2557: 3)

การบริหารสถานศึกษาให้มีความเป็นระบบและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรเน้นกระบวนการจัดการคุณภาพที่สถานศึกษาจะนำไปใช้ (วิฑูรย์ สิมะโชคดี, 2541: บทนำ) โดยหนึ่งในแนวทางคือการใช้วงจรเดมมิง (PDCA) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาวางแผนทดลองแนวทางใหม่ (Plan) ดำเนินงานจริง (Do) ประเมินผลและเรียนรู้จากข้อผิดพลาด (Check) และปรับปรุงหรือทำซ้ำตามผลการประเมิน (Act) ซึ่งช่วยให้การบริหารเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ (Deming, 2004 อ้างถึงใน สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์, 2552: 21)

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายมีการบริหารจัดการหลากหลายและสอดคล้องกับบริบทของแต่ละโรงเรียน โดยทั่วไปใช้รูปแบบการบริหารแบบกระจายอำนาจ เปิดโอกาสให้โรงเรียนจัดการทรัพยากรและตัดสินใจได้อย่างยืดหยุ่นพร้อมความร่วมมือจากชุมชน (กิริยณภา หนูอินทร์, 2562: 34) แม้มีการพัฒนาครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง แต่ยังพบข้อจำกัด เช่น ขาดระบบตรวจสอบและประเมินผลที่ชัดเจน การดำเนินงานวิชาการเน้นผลลัพธ์ระยะสั้น และขาดการพัฒนาครอบคลุมทุกมิติ ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการยังไม่เป็นระบบและไม่สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและบุคลากรได้เต็มศักยภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1, 2566)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนมีความสนใจพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งในสถานศึกษา โดยมุ่งหวังว่าแนวทางดังกล่าวจะเป็นมาตรฐานที่มีคุณภาพสามารถประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาอื่นในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เพื่อส่งเสริมการบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย
2. เพื่อออกแบบแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย
3. เพื่อประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,139 คน จากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 (2567)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% สมชาย วรภิจเกษมสกุล (2563: 273) ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 335 คน จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แบ่งเป็นผู้บริหาร 35 คน ครูผู้สอน 300 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาระยะที่ 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย จำนวน 9 คน ผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติแบบเจาะจง (Purposive selection)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาระยะที่ 3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มเดียวกันกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในระยะเวลาที่ 2 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 คือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิด

มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งประกอบด้วย ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับตำแหน่ง และประสบการณ์ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 สภาพปัจจุบันมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.97 ถึง 0.97 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97 และสภาพที่พึงประสงค์มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.98 ถึง 0.98 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากผลการศึกษานวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา จากข้อคำถามจากแบบสอบถามในระยะที่ 1 ที่มีค่าสูงกว่าค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยแต่ละด้าน มาใช้ในการสัมภาษณ์

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 3 แบบประเมินแนวทางเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ซึ่งได้จากการสรุปแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษาของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 9 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ในระยะที่ 1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากจากบัณฑิตวิทยาลัย นำไปให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 และ เขต 2 เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ขอเก็บรวบรวมข้อมูลการโดยแบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สร้างผ่าน Google forms และจัดทำเป็นคิวอาร์โค้ดเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเข้าไปดำเนินการตอบแบบสอบถาม ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างได้ครบถ้วนและได้รับการตอบกลับทุกชุดคิดเป็น 100 %

3.2 ในระยะที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานกับผู้ให้ข้อมูลและเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วย

ตนเอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้วิธีการสัมภาษณ์และจัดเก็บข้อมูลด้วยการจดบันทึกและบันทึกเสียงการสัมภาษณ์

3.3 ในระยะที่ 3 ผู้วิจัยนำแนวทางฯ พร้อมส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ ไปถึงผู้เชี่ยวชาญเพื่อ

ขอความอนุเคราะห์ในการประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 121) และค่าความต้องการจำเป็น (PNI modified) (สุวิมล ว่องวานิช, 2550: 15-17) ในระยะที่ 2 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured interview) และในระยะที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมของสถานศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมของสถานศึกษา

ระดับการปฏิบัติ /พฤติกรรม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความสำคัญ
	\bar{X}	S. D.	แปลผล	\bar{X}	S. D.	แปลผล		
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.20	0.65	มาก	4.67	0.47	มากที่สุด	0.111	6
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.17	0.70	มาก	4.73	0.42	มากที่สุด	0.134	4
3. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.10	0.72	มาก	4.70	0.43	มากที่สุด	0.146	1
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.19	0.73	มาก	4.72	0.41	มากที่สุด	0.126	5
5. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.12	0.76	มาก	4.71	0.43	มากที่สุด	0.143	3
6. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.12	0.73	มาก	4.72	0.42	มากที่สุด	0.145	2
รวม	4.15	0.72	มาก	4.71	0.43	มากที่สุด	0.134	-

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณารายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.65) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการศึกษา

($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.73) ลำดับที่ 3 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.76) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.73) และ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.70) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณารายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.42) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{x} = 4.72$, S.D. = 0.41) และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 4.72$, S.D. = 0.42) ลำดับที่ 3 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.43) ลำดับที่ 4 ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.43) และด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.47) ตามลำดับ

ความต้องการจำเป็นของของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา ลำดับที่ 1 คือ ด้านวัดผลประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.146$) ลำดับที่ 2 คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.145$) ลำดับที่ 3 คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.143$) ลำดับที่ 4 คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}} = 0.134$) ลำดับที่ 5 ด้านการนิเทศการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.126$) และลำดับที่ 6 ด้านการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{\text{modified}} = 0.111$)

2. ผลการออกแบบแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย ประกอบด้วยแนวทางต่าง ๆ ใน 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

2.1 แนวการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา ในด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบไปด้วย การวางแผน (Plan) ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนทั้งด้านวิชาการ พฤติกรรม และความสนใจ ตลอดจนการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทและการประชุมมีส่วนร่วมเพื่อกำหนดเป้าหมายและแผนยุทธศาสตร์ จากนั้นลงมือปฏิบัติ (Do) โดยการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน และการจัดสรรทรัพยากรเพื่อพัฒนาห้องเรียน พร้อมทั้งติดตามและนิเทศการสอน ต่อมาคือ การตรวจสอบ (Check) ที่ใช้ผลสัมฤทธิ์และการมีส่วนร่วมของผู้เรียนเป็นตัวชี้วัดคุณภาพการสอนและสุดท้ายคือการปรับปรุง (Act) โดยสนับสนุนให้ครูสะท้อนและปรับปรุงการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรและสอดคล้องกับบริบทชุมชน

2.2 แนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา ในด้านการพัฒนาหลักสูตร ประกอบไปด้วย เริ่มจากการวางแผน (Plan) จัดทำและปรับหลักสูตรประจำปีให้สอดคล้องกับข้อมูลจริง มาตรฐาน ตัวชี้วัด และความแตกต่างของผู้เรียน จากนั้นลงมือปฏิบัติ (Do) ด้วยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น และ

ปรับแผนการเรียนรู้ให้ตรงกับศักยภาพของผู้เรียน ต่อมาคือ การตรวจสอบ (Check) โดยใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเกณฑ์ประเมิน และสุดท้ายคือการปรับปรุง (Act) นำผลประเมินและประสบการณ์มาพัฒนาเนื้อหาและกิจกรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

2.3 แนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเต็มมิ่งของสถานศึกษา ในด้านการวัดผลและประเมินผล ประกอบไปด้วย การวางแผน (Plan) เน้นการวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด วางแผนการประเมินที่ครอบคลุมทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย พร้อมบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ ต่อมาในขั้นปฏิบัติ (Do) ใช้เครื่องมือวัดผลที่หลากหลาย พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้และเครื่องมือให้ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และส่งเสริมการอบรมครูด้านการวัดผลและประเมินผล ขณะเดียวกันในขั้นตรวจสอบ (Check) มีการทบทวนแผนการสอนและเครื่องมือวัดผลอย่างสม่ำเสมอ ใช้กระบวนการนิเทศและการประชุมร่วมวิเคราะห์ผลเพื่อความถูกต้องและเชื่อถือได้ สุดท้ายคือ การปรับปรุง (Act) โดยนำข้อมูลผลการเรียนรู้และแหล่งข้อมูลที่หลากหลายมาปรับปรุงการวัดผล จัดประชุม PLC เพื่อสะท้อนผลและพัฒนาาร่วมกัน อีกทั้งเปิดเผยข้อมูลการประเมินเพื่อสร้างความโปร่งใสและตรวจสอบได้

2.4 แนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเต็มมิ่งของสถานศึกษา ในด้านการนิเทศการศึกษา ประกอบไปด้วย ขั้นวางแผน (Plan) สถานศึกษาจัดทำแผนนิเทศร่วมกับคณะครู กำหนดปฏิทินที่ชัดเจน และแจ้งให้ครูทราบล่วงหน้าเพื่อติดตามอย่างต่อเนื่อง ในขั้นปฏิบัติ (Do) คณะกรรมการนิเทศดำเนินการแบบให้คำปรึกษาพร้อมสะท้อนผลทันที และผู้บริหารทำหน้าที่ส่งเสริมและเป็นที่ปรึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ต่อมาในขั้นตรวจสอบ (Check) มีการกำกับ ติดตาม และสะท้อนผลหลังการนิเทศการสอนอย่างรอบด้าน และสุดท้ายในขั้นปรับปรุง (Act) นำผลการนิเทศไปใช้วางแผนพัฒนาครูและปรับปรุงแผนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2.5 แนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเต็มมิ่งของสถานศึกษา ในด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี ประกอบไปด้วย การวางแผน (Plan) สสำรวจความต้องการและปัญหาของผู้เรียน รวมถึงวิเคราะห์ศักยภาพของครู ใช้ผลสัมฤทธิ์และข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นฐานในการเลือกสื่อ พร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์ประเมินที่ชัดเจน จากนั้นลงมือปฏิบัติ (Do) โดยการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการพัฒนาสื่อ พัฒนาศักยภาพครูผ่านการอบรมและ PLC และส่งเสริมให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างสื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียน ต่อมาในขั้นตรวจสอบ (Check) ใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินที่หลากหลาย ควบคู่กับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม PLC เพื่อพัฒนาการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ และสุดท้ายในขั้นปรับปรุง (Act) มีการปรับปรุงและพัฒนาสื่อโดยอ้างอิงข้อมูลเชิงพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เพื่อให้การใช้สื่อและเทคโนโลยีมีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน

2.6 แนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ประกอบไปด้วย การวางแผนและติดตามงานวิจัยอย่างเป็นระบบ (Plan) จากนั้นพัฒนาศักยภาพครูผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม PLC รวมทั้งส่งเสริมการใช้ผลวิจัยในการปรับการสอนและพัฒนาตนเอง (Do) ต่อมามีการติดตาม ประเมินผล ควบคุมความโปร่งใสและความถูกต้องของงานวิจัย (Check) และสุดท้ายนำผลวิจัยมาใช้เป็นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น (Act)

3. ผลการประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา โดยใช้

แบบประเมินแนวทางเพื่อการวิจัย ในด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ ของแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา ในมุมมองของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้แนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา พบว่า ผลการประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความเป็นประโยชน์ และด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

แนวการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา มีข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพอันพึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา เป็นดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการที่ต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านการวัดผลและประเมินผลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อันเนื่องมาจากความไม่ชัดเจนของมาตรฐานและเครื่องมือประเมิน รวมทั้งครูและผู้บริหารยังขาดความรู้และทักษะด้านจิตวิทยา การออกข้อสอบ และการวิเคราะห์ข้อมูล ทำให้ไม่สามารถนำผลการวัดไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งภาระงานด้านเอกสารและงานบริหารที่มาก ส่งผลให้การประเมินบางครั้งถูกละเลยหรือต้องทำอย่างเร่งรีบ จนไม่สะท้อนผลการเรียนรู้ที่แท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรนภา เอกนิพนธ์ (2561: 1490) ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มี ประสิทธิภาพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา นครพนมเขต 1 พบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการที่เป็นจริง พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การวัดผล ประเมินผล และ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิสร่า ชุมวงศ์ (2563: 137-139) ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนว

ทางการดำเนินวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. ที่พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษาทั้ง 6 ด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากหลักสูตรคุณภาพเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่สามารถตอบสนองต่อผู้เรียนและชุมชน ตลอดจนรองรับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการประยุกต์ใช้ความรู้ ทำให้เกิดความคาดหวังให้หลักสูตรมีความทันสมัย สมดุลระหว่างมาตรฐานการศึกษาและบริบทท้องถิ่น โดยได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและนโยบายภายนอกเพื่อพัฒนาต่อเนืองและยั่งยืน สะท้อนถึงการบริหารวิชาการที่มุ่งเน้นคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของยุทธานุ เกื้อกุล (2560: 215-412) ศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ที่พบว่าการพัฒนาหลักสูตรตามกระบวนการ PDCA มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุดเช่นกัน

1.3 ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษาทั้ง 6 ด้าน มีค่าสูงสุดในด้านการวัดผลและประเมินผล เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการตรวจสอบคุณภาพและสะท้อนศักยภาพของผู้เรียน รวมถึงใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน ปรับปรุงการเรียนการสอน และพัฒนาครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง โดยการวัดผลที่มีคุณภาพต้องมีความถูกต้องเที่ยงตรง และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้ปกครองและชุมชน อีกทั้งยังสะท้อนถึงความจำเป็นในการสนับสนุนด้านทรัพยากร เครื่องมือ และทักษะครูให้สามารถดำเนินการประเมินได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธานุ เกื้อกุล (2560: 215-412) ศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ พบว่าความสำคัญของการพัฒนาการวัดผลประเมินผลในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นด้านสำคัญที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พุฒิพัฒน์ ภิัญญกุลพัฒน์ (2558) ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดขอนแก่น รวมถึงดวงนภา เตปภา (2562: 141) ศึกษาเรื่องการพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านท่าบุญเรือง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าความต้องการพัฒนางานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจนเช่นเดียวกัน

2. การออกแบบแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองคาย ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล การนิเทศการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการพัฒนาและส่งเสริมแหล่ง

เรียนรู้ โดยแต่ละองค์ประกอบดำเนินงานผ่านวงจรคุณภาพ PDCA ของตนเอง ทั้งในชั้นวางแผน (Plan) ลงมือปฏิบัติ (Do) ตรวจสอบ (Check) และปรับปรุง/แก้ไข (Act) ซึ่งทำให้สามารถปรับการดำเนินงานให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ครู และชุมชนได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานของพุฒิปัตน์ ภิญญกุลพัฒน์ (2558: 104-108) ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดขอนแก่น

ในด้านการจัดการเรียนการสอน วงจร PDCA เน้นการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน การวางแผนกิจกรรม การสร้างสภาพแวดล้อมในห้องเรียน และการติดตามผลเพื่อปรับปรุงการสอนให้สอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตร วงจร PDCA ช่วยให้การออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชน การบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น และการสนับสนุนจากผู้บริหารและหน่วยงานภายนอก ด้านการวัดผลและประเมินผล วงจร PDCA ทำให้การประเมินมีความถูกต้อง เทียบตรง และสอดคล้องกับมาตรฐาน อีกทั้งสามารถนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนและพัฒนาครูได้อย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับงานวิจัยของชนิสรา ชุมวงศ์ (2563: 137-139) ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยใช้แนวคิด Best Practice ประกอบกับการบริหารงานตามวงจรคุณภาพ PDCA เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อน พบว่าโรงเรียนที่นำหลักการดังกล่าวไปใช้สามารถปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานด้านวิชาการให้เกิดผลสำเร็จ มีคุณภาพและเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นอย่างเป็นระบบ

ดังนั้น แนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมจึงเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้สถานศึกษาไม่เพียงแต่สามารถดำเนินงานวิชาการให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ แต่ยังช่วยสร้างวัฒนธรรมการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มการบริหารจัดการศึกษาสมัยใหม่ที่มุ่งเน้นคุณภาพและประสิทธิผลเป็นหลัก อันเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้โรงเรียนสามารถยกระดับมาตรฐานการศึกษาได้อย่างยั่งยืน

3. การประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย พบว่า แนวทางดังกล่าวได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิครบทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านความเป็นประโยชน์และความเหมาะสม สะท้อนว่าแนวทางสามารถตอบสนองต่อเป้าหมายการบริหารงานวิชาการได้อย่างครอบคลุมและเป็นระบบ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล การนิเทศการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การประเมินเฉพาะด้านพบว่าการนิเทศศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุดแสดงถึงความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตร ขณะที่ด้านการวัดผลและประเมินผล แม้อยู่ในระดับมากที่สุดแต่ต่ำสุดในภาพรวม สะท้อนถึงความจำเป็น

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สรุป สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็น ด้านการวัดผลและประเมินผล มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด ที่อำนวยการวัดผลและประเมินผลเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน แนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งที่สำคัญ ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล การนิเทศการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการดำเนินงานทุกด้านยึดหลักวงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุม และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา รวมถึงตอบสนองต่อบริบทของผู้เรียนและชุมชนอย่างเหมาะสม ผลการประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

จากการวิจัยแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่งของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ควรจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพผู้บริหารและครู ผ่านการอบรม การสร้างเครือข่ายสนับสนุนความรู้ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ พร้อมทั้งวางแผนติดตามผลอย่างเป็นระบบตามวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การนิเทศ และการวัดผลประเมินผล ตลอดจนส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันภายในสถานศึกษาและการใช้ข้อมูลประเมินผลในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่โรงเรียนมีบริบทคล้ายกัน สามารถนำแนวทางที่ค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ ไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในแนวคิดของนักวิชาการท่านอื่นๆ เพื่อให้ได้แนวทางในการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดเดิมมิ่ง เพื่อให้สถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาได้มีนวัตกรรมการบริหารที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล.

กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: ที.เอส. บี.โปรดักส์.
- กิริยณภา หนูอินทร์. (2562). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพ การบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, 1(4), 33- 39.
- จรุณี แก้วเอี่ยม. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา: กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ชนิสรา ชุมวงศ์. (2563). การพัฒนาแนวทางการดำเนินวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ ครุศาสตร์ ครั้งที่ 1 หัวข้อ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน: ทิศทางใหม่ใน ศตวรรษที่ 21. หน้า 301-313. กภาพสินธุ์: มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
- ดวงนภา เตปา. (2562). การพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านท้าวบุญเรืองอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น(ฉบับปรับปรุง). (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พรนภา เอกนิพนธ์ และ ชุตินา มุสิกานนท์. (2561). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา นครพนมเขต 1. ใน ดุษฎี นิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น.
- พุดิพัฒน์ ภิญโญกุลพัฒน์. (2558). รูปแบบการบริหารวิชาการของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดขอนแก่น. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ยุทธนา เกื้อกุล. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์. ใน วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎี บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2541). TQM คู่มือสู่องค์กรคุณภาพยุค 2000. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ พับลิชชิง.
- สมชาย วรภิจเกษมสกุล. (2563). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 6). อุดรธานี: อักษรศิลป์.

- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. (2552). การประเมินผล. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1. (2566). แผนพัฒนาการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566-2570. หนองคาย: สพป.นค.1
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. (2567). แผนปฏิบัติการประจำปี
งบประมาณ 2567(ฉบับปรับปรุง). หนองคาย: สพป.นค.2
- สุชาติ วิริยะ. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1. ใน วิทยานิพนธ์
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพมหานคร:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทัย ไทยกรรณ สุขแก้ว คำสอน และ เกรียงศักดิ์ สุวรรณวิจน์. (2562). รูปแบบการบริหารงาน
วิชาการสำหรับ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคม
ศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ราชภัฏพิบูลสงคราม, 13(1), 88-104.
- Deming in Mycoted. (2004). Plan Do Check Act (PDCA). Retrieved 20 Jun 2023
From <http://www.mycoted.com/creativity/techniques/pdca.php>.